
Секція: «КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ СПІВРОБІТНИКІВ ПОЛІЦІЇ»

ПОЛІЦІЯ ДОНЕЧЧИНИ: ВІД КРАХУ ДО ВІДРОДЖЕННЯ

В.В. Аброськін, Начальник Головного управління Національної поліції України в Донецькій області, Генерал поліції третього рангу

Загальнодержавна реформа органів внутрішніх справ на Донеччині має свою специфіку. Фактично, починаючи з 2014 року, ми будуюмо нову поліцію, бо стара міліція не виправдала очікувань населення, не змогла протистояти незаконним озброєним формуванням під час «руської весни» та була повністю деморалізована і недієздатна.

Уже після евакуації із захоплених бойовиками «ДНР» територій, у листопаді 2014 року на новому місці в Маріуполі тодішня міліція Донеччини не мала ані матеріально-технічного забезпечення, ані працюючої вертикалі органів внутрішніх справ. Тобто жодних умов для роботи працівників не було створено. Наприкінці 2014 року з 17 тисяч співробітників, які були в штаті на період захоплення території області бойовиками так званої «ДНР», залишилося 9 тисяч: 6 тисяч міліціонерів були звільнені.

За два роки новітньої історії поліції Донеччини час так званої «руїни» було подолано, і зараз вже можна стверджувати, що свій шлях від краху до відродження поліцейські успішно подолали. Процес оновлення та зміни відбуваються постійно, бо співробітники поліції - це відображення нинішнього стану громадянського суспільства. Вони не виростають у теплиці, не захищені від усіх громадських "хвороб" - корупції, байдужості, марнославства тощо. Вони – такі самі жителі нашої країни, як і всі інші.

Сьогодні донецька поліція – це воєнізована служба. Станом на жовтень 2016 року 4292 співробітники обслуговують 25 територіальних підрозділів. За гендерним складом, 35% особового складу поліції Донеччини – це жінки, більшість з яких працюють на відповідальних посадах. Один із прикладів – прифронтowa Авдіївка, де 46% працівників підрозділу – жінки. Майже всі жінки-поліціантки, хто працює в "гарячих точках", стали учасниками бойових дій. Говорячи про проблеми особового складу, найболючішим питанням є забезпечення співробітників службовим житлом, бо 1812 донецьких

поліцейських є вимушеними переселенцями, які продовжують працювати, долаючи складні соціально-побутові проблеми.

Як результат реформування системи ДАІ по країні, у травні 2016 року на вулицях Маріуполя, Краматорська та Слов'янська з'явилася нова патрульна поліція, яка забезпечує патрулювання міст та оперативне реагування на звернення громадян.

Уже третій рік на Донеччині існує істотний некомплект поліцейських – 1290 осіб, через це наявні працівники працюють за ненормованим графіком у надважких умовах майже без вихідних. У зв'язку з бойовими діями, окрім тих функцій, які виконують поліцейські у мирних регіонах, правоохоронці Донеччини отримали й додаткові – це служба на блокпостах, участь у «зачистках», відрядження до прифронтових населених пунктів, допомога мешканцям після обстрілів, а також виконання завдань від Штабу антитерористичної операції.

Тільки за 9 місяців 2016 року поліцією Донеччини було вилучено більше півмільйона боєприпасів, понад 500 одиниць автоматичної зброї. Один з основних бар'єрів для проникнення злочинності, зокрема нелегального обігу зброї, – це система блокпостів. Завдяки ретельним перевіркам та контролю поліцейські блокують виток небезпечних предметів бойової зброї до мирних областей України. Щотижня КПВВ та внутрішні блокпости регіону в обидва боки перетинають 250 тисяч осіб. Оглянути усі транспортні засоби у повному обсязі фізично неможливо. Тому є випадки, коли небезпечні предмети потрапляють у мирні міста. Для покращення роботи необхідне обладнання блокпостів спеціальною технікою.

Поліцейські несуть службу впродовж всієї лінії розмежування, після обстрілів терористів підконтрольних Україні населених пунктів надають необхідну допомогу місцевим жителям. Виїжджають на усі артобстріли та співпрацюють з СБУ щодо документування осіб, причетних до терористичних організацій, зокрема в 2016 році понад 1,5 тисяч разів слідчо-оперативні групи виїжджали для документування руйнувань, які були завдані в результаті обстрілів бойовиків. Станом на початок жовтня 2016 року в результаті аргударів серед мирних жителів – 100 поранених та 24 загиблих.

За дев'ять місяців цього року за скоєння правопорушень за ст.ст. 260, 256, 294, 258-3 Кримінального кодексу України оголошено про підозру 357 особам, затримано 220 осіб. Обрано запобіжний захід у вигляді утримання під вартою - 37. Оголошено в розшук - 137. Щотижня документується та затримується до 10 осіб, причетних до терористичних угруповань.

За останні 2 роки проведення антитерористичної операції загинули 16 працівників поліції Донеччини.

Взаємодія співробітників поліції, СБУ, військових ВСУ та бійців Нацгвардії дозволяє на задовільному рівні тримати ситуацію та забезпечувати публічну безпеку мирних жителів на підконтрольній Україні території. Також результатом таких дій є припинення зростання злочинності та, навіть, зменшення скоєння злочинів на підконтрольній Україні частині Донеччини.

У регіоні за 9 місяців цього року зареєстровано 128 убивств, з них 6 - на окупованій території, і це тільки невелика частина скоєних там, за якими проводяться слідчі дії; розкрито - 109. Для порівняння, у 2015 - 169, розкрито - 138 і в 2014 - 269, розкрито - 203. Останнім часом дещо збільшилася кількість умисних убивств у «сірій зоні» і в населених пунктах на лінії розмежування. Саме там, де доступ співробітників поліції обмежений. Через це окремим питанням є проведення оперативно-розшукових і слідчих заходів при розслідуванні тяжких та особливо тяжких злочинів у населених пунктах, які розташовані на лінії розмежування і в «сірій» зоні, а також злочинів, скоєних військовослужбовцями на території дислокації військових частин. У зв'язку з цим вкрай необхідне створення військової поліції, яка могла б проводити весь комплекс необхідних заходів при розслідуванні кримінальних злочинів у зоні відповідальності ВСУ.

Задля більш ефективного забезпечення публічної безпеки на підконтрольній Україні частині Донеччині в грудні 2016 року запрацює Єдиний сервісно-аналітичний центр (UASC). Перевагами нового центру є реагування на виникнення та управління надзвичайними подіями; здійснення контролю за транспортом, що в'їжджає на територію міст (у зоні контролю); виявлення транспорту, що перебуває у розшуку або на який накладені правові обтяження, та інформування відповідних служб; виявлення осіб, які перебувають у розшуку; зменшення кількості дорожньо-транспортних пригод та тяжкості їх наслідків за рахунок підвищення дисципліни учасників дорожнього руху. Аналогів такого аналітичного центру в Україні немає. Новітнє програмне забезпечення дозволить на новому рівні попереджати та розкривати злочини, затримувати злочинців, підтримувати правопорядок. Це потужний засіб превенції злочинів, завдяки якому поліція Донеччини зможе більш ефективно захищати жителів від будь-якої небезпеки.

Окремим напрямом роботи поліції Донеччини є робота з молоддю. Через бойові дії найбільше страждають діти. За час терористичної агресії 20 дітей Донеччини втратили своїх батьків через бойові дії. Зараз вони знаходяться на вихованні своїх рідних. На лінії розмежування,

незважаючи на обстріли, живуть тисячі українських громадян, а ще працюють 37 шкіл, де навчаються 6,5 тисяч дітей. Задля підтримки дітей із прифронтових шкіл за сприяння поліції Донецчини в жовтні 2015 року була створена «Ліга майбутніх поліцейських». Двадцять сім дітей-засновників організації створили всеохоплюючий молодіжний рух, який розповсюджується на всі міста та райони регіону. У 2016 році 16 дітей-учасників Ліги вступили до вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України.

Також постійним є спілкування зі студентами вищих навчальних закладів Маріуполя. Регулярні зустрічі, під час яких керівництво поліції розказує про поточну роботу та превентивну діяльність, що дає свої результати: рівень довіри серед молоді збільшується. Молоді спеціалісти демонструють бажання приєднатися до особового складу поліції Донецчини, бути одними з тих, хто постійно перебуває на варті публічної безпеки жителів регіону.

Задля більш ефективної комунікації з громадськістю проводяться широкомасштабні інформаційні кампанії із залученням громадських активістів, засобів масової інформації і небайдужих громадян. Створення телепрограм, роз'яснювальних матеріалів, зустрічі з різними верствами населення на підприємствах та соціальних закладах дає свої позитивні результати. Громадськість Донецчини дізнається про роботу поліцейських, і через це збільшується рівень довіри та підтримки, який ґрунтується на відповідальному виконанні співробітниками поліції своїх обов'язків.

Поліція Донецької області - це єдиний підрозділ у країні, що приведений у стан підвищеної боєготовності і перебуває в такому стані постійно.

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСКИХ КАДРІВ ДОНЕЧЧИНИ

В.М. Бесчасний, ректор, Донецький юридичний інститут МВС України
(м. Кривий Ріг)

На сьогоднішній день поліція Донецчини безпосередньо організовує і здійснює заходи з охорони суверенітету держави, публічної безпеки і порядку в умовах ускладненої оперативної обстановки як на всій території України, так і, зокрема, в зоні проведення антитерористичної операції.

В умовах суттєвої неуккомплектованості підрозділів Головного управління Національної поліції в Донецькій області, яка перевищує 25% працівників [1], обумовленої подіями, що відбуваються на Сході